KONSTANTIN
PRESLAVSKY
UNIVERSITY
S H U M E N

ШУМЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ
"ЕПИСКОП КОНСТАНТИН ПРЕСЛАВСКИ"

ЗАЄДНО ПИШЕМ ИСТОРИЯТА

ДЕПАРТАМЕНТ ЗА ИНФОРМАЦИЯ, КВАЛИФИКАЦИЯ И ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ - ВАРНА

ОДОБРИЛ:
ДИРЕКТОР: _____
(Проф. д-р В. Кюркчийска)

Катедра: **Науки за образованието**

ПРОГРАМА

за устен изпит по **педагогика** (**теория на възпитанието и дидактика**)
с педагогически специалисти за придобиване на
пета професионално-квалификационна степен

1. Училищна политика за приобщаващо образование.
Представяне на дейност или проект, насочени към подобряване на приобщаващия процес в училище.

2. Превенция на отпадането от училище.
Представяне на дейност или проект, насочени към превенция на отпадането на ученици от училище.

3. Развитие на взаимодействията в училищната общност - ученици, родители и учители.
Представяне на дейност или проект, насочени към подобряване на взаимодействията в училищната общност - ученици, родители и учители.

4. Интерактивност и интегративност в обучението.
Представяне на интерактивен и интегративен модел на обучение по избрана образователна област и възраст на учениците.

5. Личностно и социално развитие на учениците
Представяне на дейност, програма или модел на обучение, насочени към развитие на личностното и социално развитие на учениците

6. Гражданско и интеркултурно образование.
Представяне на дейност, проект, програма или модел на обучение, насочени към гражданското и интеркултурно образование на ученици от избрана възрастова група.

7. Позитивно общуване в училищната общност
Представяне на дейност, проект, програма или модел на обучение, насочени към развитие на уменията за позитивно общуване в училище.

8. Училищна превенция на рисковото поведение – агресивно поведение, наркомании, ХИВ, трафика на хора с цел сексуална експлоатация, хазарт и др.
Представяне на дейност, програма, проект или модел на обучение, насочени към превенция на рисковото поведение на учениците от избрана възрастова група.

9. Социално-педагогическа работа с млади хора от уязвими групи.
Представяне на социално-педагогическа дейност, насочена към уязвими млади хора, непосещаващи училище.

Препоръчителна литература

1. Айнскоу, М. и др. (2002) Индекс за приобщаване – ръководство за управление на приобщаващите процеси в училище. С., ЦИПО.
2. Андреев, М. (1996) Процесът на обучение. Дидактика. С., Университетско издателство.
3. Андреев, М. (1986) Интегративни тенденции в обучението. С., Народна просвета.
4. Велева А. (2013) Педагогика на играта. Русе.
5. Вълчев, Р. (2004) Интерактивните методи и груповата форма в гражданското образование. С., Център „Отворено образование“.
6. Голман, Д. (2010) Новата социална интелигентност. С., „Изток-запад“.
7. Голман, Д. (2011) Емоционалната интелигентност. С., „Изток-запад“.
8. Гордън, Т. и Н. Бърч (2013) Трениране на успешни учители. С., „Колибри“.
9. Гордън, Т. (2010) Трениране на успешни родители. С., „Колибри“.
10. Грей, П. (2016) Свободата да учиш. С., „Изток-запад“.
11. Дженкинсън, С. (2013) Геният на играта. С., „Изток – запад“.
12. Дженсън, Е. (2018) Да преподаваме с мисъл за бедността. С., ТСА.
13. Желязкова, Т. и М.Банчева (2018) Ученическо самоуправление. С., „Аз-буки“.
14. Иванов, Ив. (2004) Теории за образованието. Шумен, Университетско издателство.
15. Кон, А. (2011) Митът за дисциплината. От послушание към сътрудничество. С., „Изток-запад“.
16. Миллер, А. (2011) В началото бе възпитанието. С., „Изток-запад“.
17. Минчева-Ризова, М. и Ил. Ризов (2002) Образователен подход „Умения за живот”. Развитие на личностни и социални умения в училище. С., УНИЦЕФ.
18. Минчева-Ризова, М. и Ил. Ризов (2000) Образователна програма за развитие на междукултурен опит (Програма „РаМО”). Методическо ръководство. С., Фондация „Междуетническа инициатива за човешки права“.
19. Нунев, Ю. (2006) Ромите и процесът на десегрегация в образованието. С., Куна.
20. Попов, Г. (2002) Дроги и превенция. Варна, Стено.
21. Петерман, Петерман (2017) Работа с деца с агресивно поведение.С., „Изток-запад“.
22. Ризов, Ил. (2024) Играещото училище - завръщане към бъдещето. Второ преработено и допълнено издание, Варна, Съучастие.
23. Ризов, Ил. (2023) Социално-педагогическа работа с млади хора от уязвими общности. Шумен, Университетско издателство.
24. Ризов, Ил. (2006) Модели за обучение по превенция на наркоманиите. Ръководство за учителя. Варна, Съучастие.
25. Ризов, Ил. и кол. (2009) Интерактивни модели за развитие на личностни и социални умения в начална училищна възраст. Второ преработено и допълнено издание, Варна, Съучастие.
26. Ризов, Ил., Минчева-Ризова М. и Н.Димитрова (2018) Пренареждане съобразно целостта. Онтодидактически аспекти на интегративността в обучението. Университетско издателство. Шумен.
27. Роджърс, К. (2015) Начин да бъдеш. С., „Изток-запад“.

28. Робинсън, К. и Л. Ароника (2017) Креативните училища. С., РААБЕ.
29. Розенберг, М. (2019) Общуване без агресия. Наръчник по ненасилствена комуникация. С. „Кръгозор“.
30. Розенберг, М. (2009) Обогатяващо живота образование. Поморие, „Векста“.
31. Хехт, Я. (2013) Демократичното образование. С., „Изток-запад“.

Документи

1. Конвенция на ООН за правата на детето.
2. ЗАКОН за предучилищното и училищното образование Обн., ДВ, бр. 79 от 13.10.2015 г., в сила от 1.08.2016г.
3. НАРЕДБА за приобщаващо образование. Обн. - ДВ, бр. 89 от 11.11.2016г. Приета с ПМС № 286 от 04.11.2016г.
4. НАРЕДБА № 13 от 21.09.2016г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.

Обяснителни бележки

1. Изпитът за V професионално-квалификационна степен е с практическа насоченост и се състои в конструирането и защитаването на дейност, програма, проект или модел на обучение, свързани с една от тематичните области, посочени в програмата за изпита.
Кандидатът трябва да избере дали да представи в своята практическа разработка дейност, програма, проект или модел на обучение. Кандидатът сам избира възрастовата група, за която иска да предложи своята идея.

2. Всяка година членовете на изпитната комисия избират предварително три тематичните области, посочени в настоящата програма, и ги задават на кандидатите за предварителна подготовка в рамките на изпитната процедура. Практическите разработки на кандидатите по трите тематични области се изпращат предварително на изпитната комисия, за да се запознае с тях, и в условията на изпитната ситуация с жребий се избира и защитава една от тях.

3. За да придобият V професионално-квалификационна степен кандидатите трябва да покажат познаване на актуалната нормативна уредба, да проявят умения за анализ на проблемите, които засягат избраните от комисията тематични области, да използват правилно специализираната терминология при систематизиране на своето изложение, както и да демонстрират добра езикова култура. В практическите разработки, предложени от кандидата, се оценяват структурата, целта и задачите, образователната технология за работа с учениците, или с родителите. На кандидатите се препоръчва при представяне на практическите разработки да споделят успехи, проблеми и затруднения от професионално-педагогическата си дейност, илюстриращи тяхната лична ангажираност.

4. Оценката се оформя с точност до 0,50. ПЕТА професионално-квалификационна степен се присъжда на кандидат, издържал изпита с най-малко Много добър (4,50). Оценката на комисията е окончателна и не подлежи на преразглеждане.

5. Резултатите от изпита се обявяват след приключване на работата на комисията за деня, определен за изпит.

6. Кандидат, на който не е присъдена ПЕТА професионално-квалификационна степен, има право да подаде документи отново през следващата календарна година.